

ΣΠΑΝΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΟΙΣΟΦΑΓΙΤΙΔΑΣ ΑΠΟ ΑΝΟΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΕ ΑΣΘΕΝΗ ΜΕ ΜΗ ΜΙΚΡΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΟ ΠΝΕΥΜΟΝΑ

Γεωργία Γομάτου¹, Βασίλειος Κολιντζίκης², Ελευθερία Μπαγιώκου², Αρετή Καλφούντζου², Μαρία Γκοτζαμανίδου², Αθανάσιος Παπακώστας ², Κλεοπάτρα Ράππη ², Βασίλειος Ραμφίδης ²

¹Ογκολογική Μονάδα, Γ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, ΓΝΝΘΑ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ», Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών ²Ογκολογική Κλινική, 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η θεραπεία με αναστολείς σημείων ελέγχου σχετίζεται με ένα ευρύ φάσμα ανεπιθύμητων ενεργειών ανοσολογικού τύπου. Η οισοφαγίτιδα αποτελεί μία σπάνια ανεπιθύμητη ενέργεια της ανοσοθεραπείας και τα σχετικά βιβλιογραφικά δεδομένα είναι περιορισμένα

ΣΚΟΠΟΣ

Παρουσίαση κλινικής περίπτωσης με σκοπό την ενίσχυση της βιβλιογραφίας σχετικά με τη συγκεκριμένη ανεπιθύμητη ενέργεια.

ΜΕΘΟΔΟΙ

Ανασκόπηση περιστατικού

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Πρόκειται για άντρα 86 ετών με αδenoκαρκίνωμα πνεύμονα σταδίου IV, με εντοπίσεις στον δεξιό άνω λοβό, στον υπεζωκότα δεξιά με σύστοιχη υπεζωκοτική συλλογή και στο ήπαρ, με TPS=20% και χωρίς οδηγές μεταλλάξεις. Από το ατομικό αναμνηστικό: αρτηριακή υπέρταση, στεφανιαία νόσος, πρώην καπνιστής (40 pack-years).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ο ασθενής τέθηκε σε θεραπεία 1ης γραμμής με συνδυασμό χημειοθεραπείας (Carboplatin-Pemetrexed) και ανοσοθεραπείας με Pembrolizumab. Στην επανασταδιοποίηση παρουσίασε μερική ανταπόκριση και συνέχισε με θεραπεία συντήρησης με Pembrolizumab. Μετά τον 8ο κύκλο εμφάνισε δερματική τοξικότητα grade III η οποία υφέθηκε με συστηματικά κορτικοειδή, τοπική θεραπεία και αναστολή χορήγησης ανοσοθεραπείας. Βάσει των κατευθυντήριων οδηγιών έγινε επανέναρξη της ανοσοθεραπείας. Μετά τον 19ο κύκλο παρουσίασε δυσκαταποσία, χωρίς συνοδά συμπτώματα και χωρίς παθολογικά εργαστηριακά ευρήματα. Υποβλήθηκε σε γαστροσκόπηση όπου διαπιστώθηκαν κατά τόπους γραμμοειδή έλκη σε όλο το μήκος του οισοφάγου και ελήφθησαν βιοψίες. Η ιστολογική εξέταση έδειξε υπερπλαστικό πολύστιβο πλακώδες επιθήλιο, με παρουσία χρόνιων και οξέων φλεγμονωδών στοιχείων στις στρωματικές θηλές και ενδοεπιθηλιακά, ενώ δεν περιγράφηκαν ευρήματα συμβατά με ερπητική ή CMV λοίμωξη. Τέθηκε σε αγωγή με prednisolone 1mg/kg ως επί οισοφαγίτιδας από ανοσοθεραπεία και παρουσίασε κλινική βελτίωση.

Πίνακας 1. Ενδοσκοπικά και ιστολογικά ευρήματα κατά την αρχική διερεύνηση και σε επαναληπτικό έλεγχο μετά από θεραπεία με κορτικοειδή.

Γαστροσκόπηση	Αρχική: Κατά τόπους γραμμοειδή έλκη σε όλο το μήκος του οισοφάγου Σε 4 εβδομάδες: Βλεννογονική epούλωση των γραμμοειδών ελκών
Ιστολογική Εξέταση	Αρχική: Υπερπλαστικό πολύστιβο πλακώδες επιθήλιο, με παρουσία χρόνιων και οξέων φλεγμονωδών στοιχείων στις στρωματικές θηλές και ενδοεπιθηλιακά. Δεν περιγράφηκαν ευρήματα συμβατά με ερπητική ή CMV λοίμωξη. Σε 4 εβδομάδες: Υπερπλαστικό, αδρά θηλωματώδες και ήπια οιδηματώδες πολύστιβο επιθήλιο

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σε επαναληπτική γαστροσκόπηση σε 4 εβδομάδες παρατηρήθηκε βλεννογονική epούλωση των γραμμοειδών ελκών η οποία επιβεβαιώθηκε ιστολογικά (Πίνακας 1). Ο ασθενής λαμβάνει σταδιακά μειούμενη δόση κορτικοειδών και έχει διακοπεί η χορήγηση ανοσοθεραπείας. Στην πρόσφατη επανασταδιοποίηση διατηρεί μερική ανταπόκριση της νόσου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι ανεπιθύμητες ενέργειες της ανοσοθεραπείας από το ανώτερο πεπτικό, παρότι σπάνιες, θα πρέπει να τίθενται στη διαφοροδιάγνωση σχετικής συμπτωματολογίας. Επισημαίνεται η καίρια σημασία της διεπιστημονικής προσέγγισης στη διαχείριση ανεπιθύμητων ενεργειών ανοσολογικού τύπου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Haanen et al. ESMO Guidelines Committee. Electronic address: clinicalguidelines@esmo.org. Management of toxicities from immunotherapy: ESMO Clinical Practice Guideline for diagnosis, treatment and follow-up. Ann Oncol. 2022

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Γεωργία Γομάτου
Ειδικευόμενη Ιατρός Παθολογικής Ογκολογίας
Ογκολογική Μονάδα, Γ' Πανεπιστημιακή
Παθολογική Κλινική, ΝΝΘΑ Η ΣΩΤΗΡΙΑ, Εθνικό
και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Email: georgiagom@med.uoa.gr
Phone: 2107763598